

**Publieke raadpleging onder de inwoners van Leudal over het
Programma Aanpak Stikstof in Leudal**

27 september 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting	3
1. Resultaten	4
Programma Aanpak Stikstof in Leudal	4
2. Onderzoeksverantwoording	10
Methodiek	10
Leeswijzer	10
Toponderzoek	12

Samenvatting

Op vraag "1 In hoeverre bent u bekend met het Programma Aanpak Stikstof (PAS)?" antwoordt 51% van de respondenten: "Ik ben een beetje bekend met de PAS".

Op vraag "2 Bent u voor- of tegenstander van het verbod op de PAS?" antwoordt 33% van de respondenten: "Voorstander".

Op vraag "2.1 Kunt u toelichten waarom u voorstander bent van het verbod op de PAS?" antwoordt 77% van de respondenten: "De beloften over toekomstige stikstofbesparingen zijn te onzeker".

Op vraag "2.1 Kunt u toelichten waarom u tegenstander bent van het verbod op de PAS?" antwoordt 59% van de respondenten: "Andere reden, namelijk:".

Op stelling 3 antwoordt in totaal 58% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 19% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

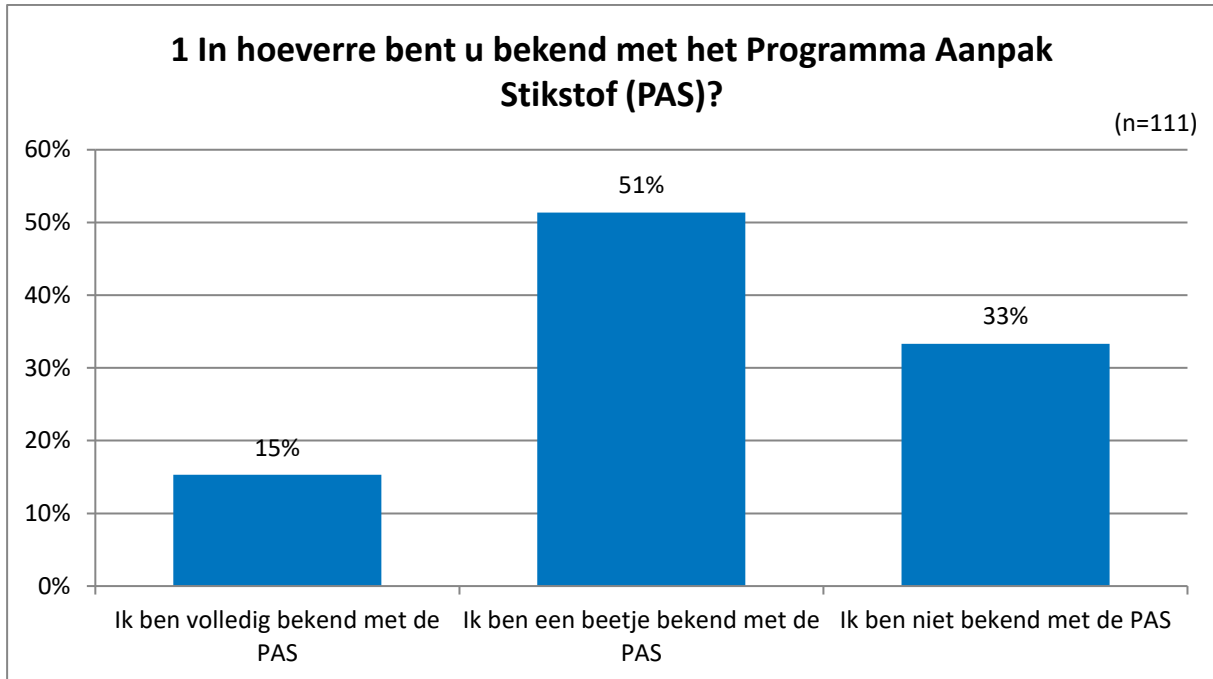
Het meest gekozen antwoord (31%) is: "Mee eens". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan).

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipLeudal, waarbij 111 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Resultaten

Programma Aanpak Stikstof in Leudal

Onlangs zette de Raad van State een streep door het Nederlandse Programma Aanpak Stikstof.

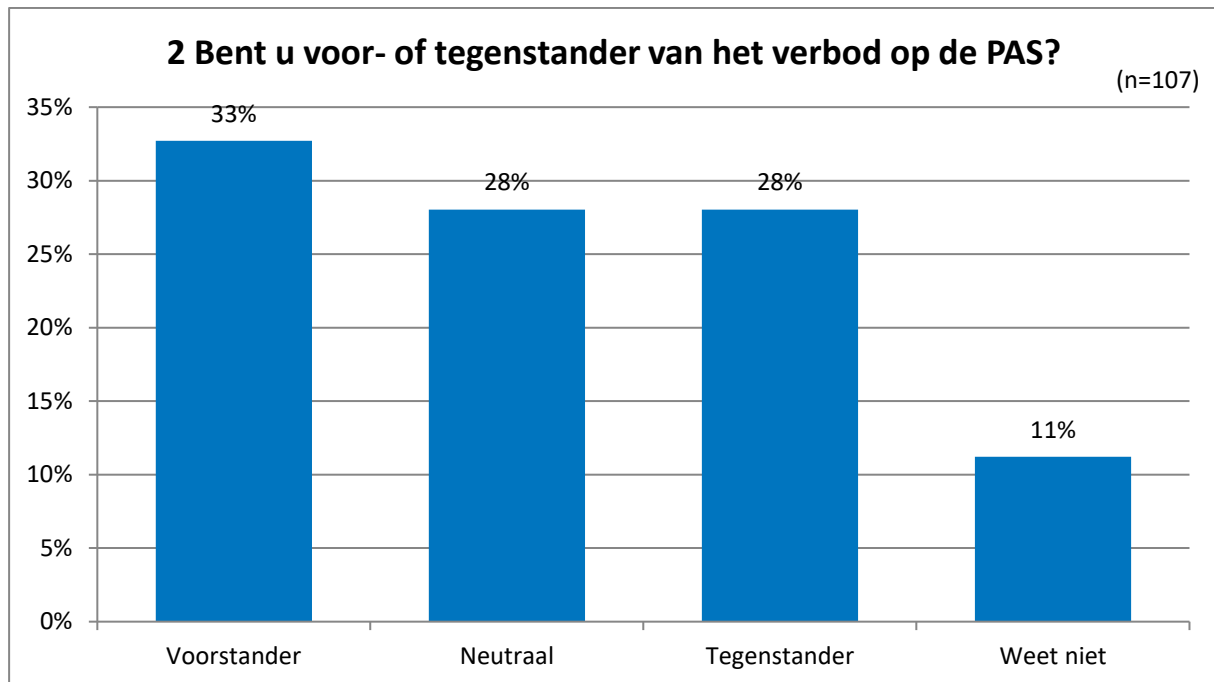

Op vraag "1 In hoeverre bent u bekend met het Programma Aanpak Stikstof (PAS)?" antwoordt 51% van de respondenten: "Ik ben een beetje bekend met de PAS". 33 % van de respondenten antwoordt met: "Ik ben niet bekend met de PAS".

Toelichting

- Ik ben volledig bekend met de PAS
- Redelijke en toch iets te strenge niet transparante norm. Presenteer en differentieer over NH₄, NO, NO₂, NO₃

In het Programma Aanpak Stikstof (PAS) werkten het Rijk en provincies aan minder stikstof, sterkere natuur en economische ontwikkeling. Projecten die gebruik maakten van de PAS liggen in of nabij natuurgebieden en mochten uitgevoerd worden met de (onderbouwde) belofte dat in de toekomst de stikstofuitstoot beperkt zal worden. De Raad van State, de hoogste bestuursrechter, verbood de PAS omdat het onvoldoende garantie biedt dat de stikstofuitstoot ook daadwerkelijk beperkt wordt. Dit heeft als gevolg dat waarschijnlijk beter inzichtelijk gemaakt zal moeten worden hoe de vermindering van de stikstofuitstoot wordt geborgd in bouwprojecten voor bijvoorbeeld nieuwe huizen, wegen of industrie. Dit heeft vertraging en financiële tegenvallers ten gevolge.

Op vraag "2 Bent u voor- of tegenstander van het verbod op de PAS?" antwoordt 33% van de respondenten: "Voorstander". 28% van de respondenten antwoordt met: "Tegenstander". Eenzelfde percentage antwoordt met: "Neutraal".

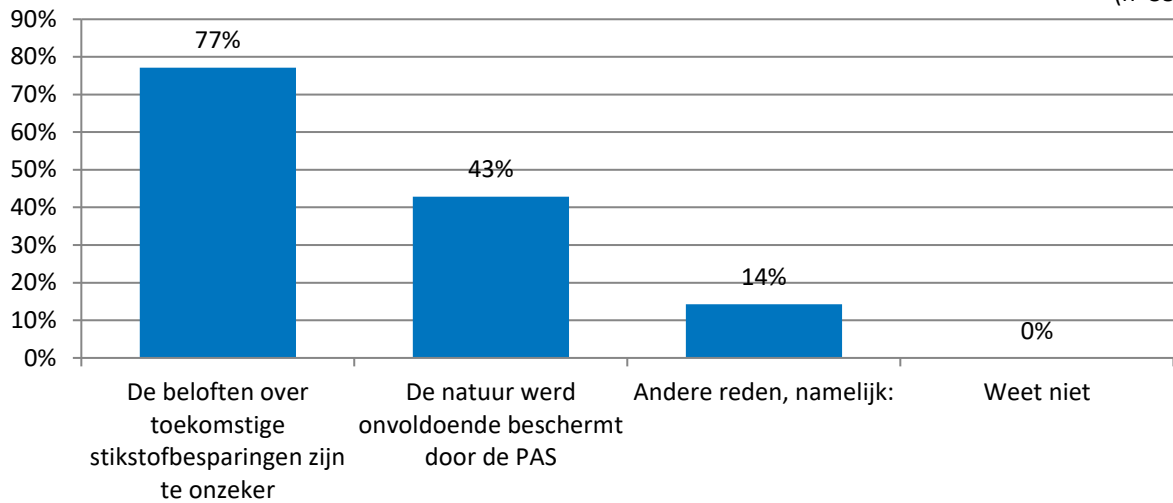
Toelichting

- Voorstander**
- Er moet sprake zijn van aantoonbare reductie.
 - Omdat een belofte voor de toekomst veel te vrijblijvend zal zijn. Het is 5 voor 12 met onze natuur, er moeten stevige afspraken en maatregelen komen en geen halfslachtige oplossingen.
- Neutraal**
- Men moet niet alle projecten stilleggen
- Tegenstander**
- Juist in de PAS worden afspraken gemaakt om de stikstofuitstoot te beperken. Door nu dit te verbieden ontstaat er een onwerkbaar situatie. Waarbij de omliggende landen geen maatregelen nemen. Beter was het de PAS aan te scherpen en tijdens de "verbouwing" de winkel open te houden. Gevolgen voor met name jongeren zijn desastreus.

2.1 Kunt u toelichten waarom u voorstander bent van het verbod op de PAS?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

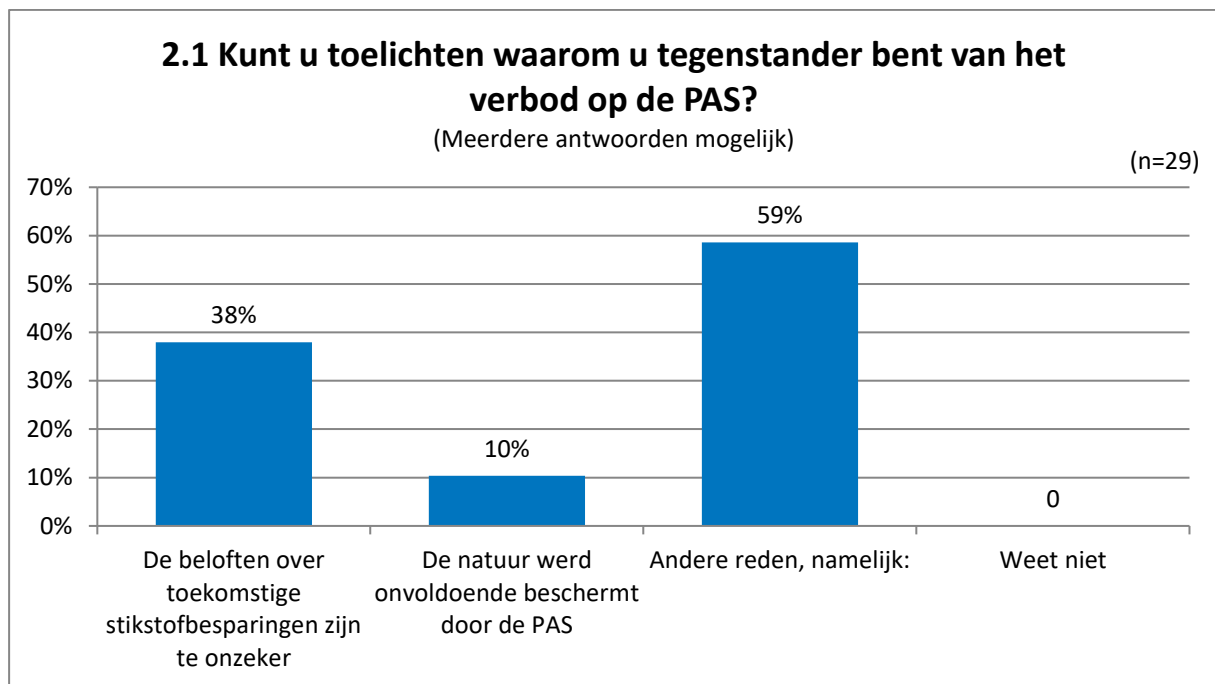
(n=35)

Op vraag "2.1 Kunt u toelichten waarom u voorstander bent van het verbod op de PAS?" antwoordt 77% van de respondenten: "De beloften over toekomstige stikstofbesparingen zijn te onzeker". 43% van de respondenten antwoordt met: "De natuur werd onvoldoende beschermt door de PAS".

Andere reden, namelijk:

- De mensen worden onvoldoende beschermd
- Het is een vorm van afschuiven naar de toekomst. Er moet NU gehandeld worden.
- Niet iedereen weet waar hij/zij aan toe is met de PAS. Ook zijn er beroepsgroepen die te lijden hebben onder de PAS, terwijl hier geen goede oplossingen voor zijn.
- Ontwikkeling moet mogelijk blijven stilstand is achteruitgang
- Onvoldoende controle op daadwerkelijke realisering. Als gebouw eenmaal staat, kan het niet meer gedwongen worden

Op vraag "2.1 Kunt u toelichten waarom u tegenstander bent van het verbod op de PAS?" antwoordt 59% van de respondenten met een andere reden. 38% van de respondenten antwoordt met: "De beloften over toekomstige stikstofbesparingen zijn te onzeker".

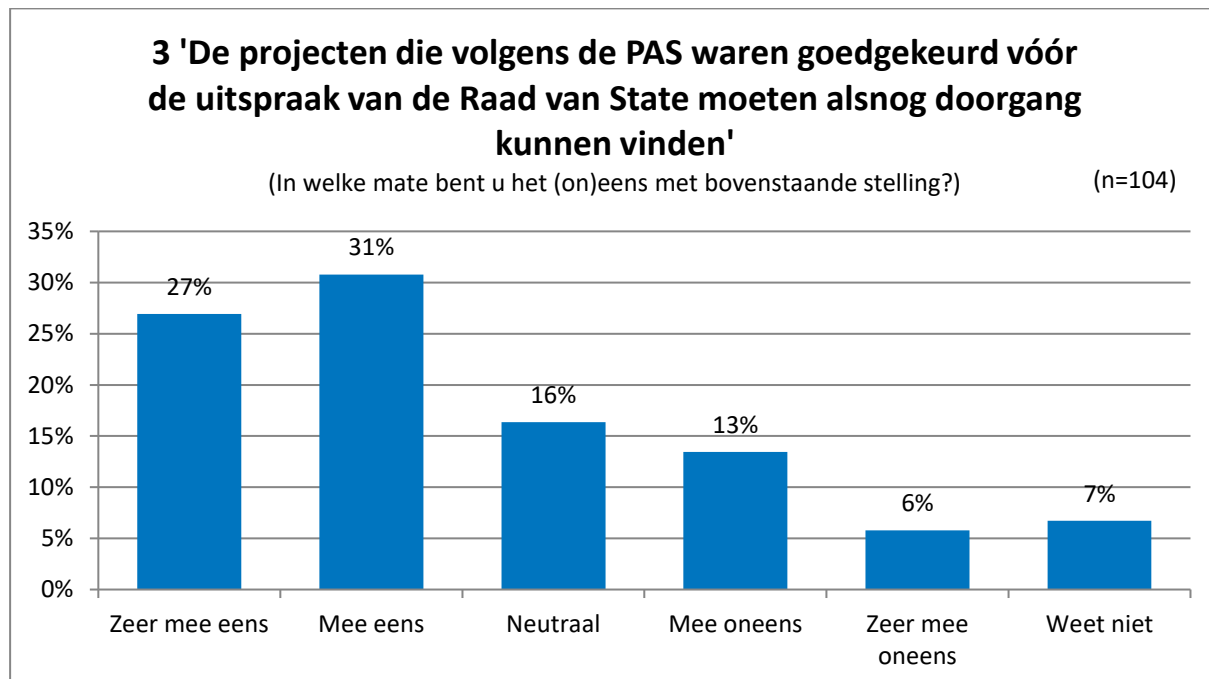
Andere reden, namelijk:

- Ben niet overtuigd van de noodzaak
- Dat nu zoveel projecten in de ijskast gaan, is buitenproportioneel. Ze doen alsof de natuurgebieden opeen compleet af hangen van een snelle verlaging van de bepaalde stikstofverbindingen. Dit is buitenproportioneel en volslagen idioot.
- De pas is een ideaal middel om te veel bebouwing en aanleg van wegen te voorkomen
- Economische belangen
- Er is onvoldoende nagedacht over de algehele gevolgen van het verbod op de PAS in de praktijk, daarnaast bestaat deze hele problematiek niet in de omringende buurlanden....
- Er zijn niet genoeg oplossingen bedacht voor de bijkomstigheden van het verbod. Bedrijven liggen nu stil, terwijl een nieuwe wet nog lang niet in zicht is. Dat geeft een probleem.
- Het PAS wordt door activisten misbruikt om heel andere doelen te bereiken
- Met de komst van de PAS
- Omdat de hele economie weer om zeep helpen
- Pas is gebakken lucht en totaal niet onderbouwd.
- PAS werkt juist goed.
- Uitstoot is nog onbekend omdat niet gedifferentieerd wordt
- Veel vertragingen in de bouw
- Vond pas goed
- We moeten wel maar te veel te snel is niet goed plant maar veel bomen
- Weer een voorbeeld waar NL het beste jongetje uit de klas wil zijn. Het is goed om aandacht voor dergelijke milieuproblematiek te hebben, maar een reeds ingestelde maatregel / programma verbieden zonder de economische consequenties te overzien is onverstandig.
- Werkt vertragend voor de natuur.. Meten is weten. Er wordt onvoldoende gemeten

Toelichting

- Deze vraagstelling klopt niet. Indien je vindt dat de PAS onvoldoende beschermt, ben je dus VOOR een verbod op de PAS.

Nu de Programma Aanpak Stikstof (PAS) verboden is zal er een nieuwe wetgeving moeten komen. Ondertussen wachten landelijk honderden projecten op een oplossing.

Op stelling 3 antwoordt in totaal 58% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 19% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

Het meest gekozen antwoord (31%) is: "Mee eens". Dit is ook het middelste antwoord (mediaan).

Toelichting

- Zeer mee eens**
 - De politiek maakt keuzes door alle voors en tegens tegen elkaar af te wegen en kan hierbij alle recente kennis en voortschrijdende inzichten meenemen. Terwijl de rechter gedwongen is zich heel formeel te houden aan de letterlijke interpretatie van bepaalde wetgeving. Terwijl die wet en regelgeving niet met dat doel zo zijn geschreven.
- Mee eens**
 - Dat is moeilijk te zeggen. Er zijn vast projecten bij waarvan de uitstootreductie duidelijker is, die zouden door kunnen gaan. Onderscheid dient gemaakt te worden tussen het Programma dat onvoldoende wordt beoordeeld door RvS en de concrete projecten.
- Neutraal**
 - Afhankelijk van de situatie, welke gevolgen heeft het geen doorgang kunnen vinden.
- Mee oneens**
 - Projecten die ondanks een nog lopende procedure (bij de Raad van State) het risico namen om alvast met de realisatie te beginnen, hadden moeten wachten tot de procedures definitief waren doorlopen.
- Zeer mee oneens**
 - Als er foutieve beslissingen genomen zijn, die een nadelige impact hebben op onze natuur (en daarmee op ons allemaal) moet dat teruggedraaid kunnen worden.
 - Uitspraken van de RvS hebben een lange doorlooptijd. Het tijdstip van de uitspraak is daarom arbitrair voor de gevolgen van de uitspraak.

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TipLeudal
Onderwerpen	:	Programma Aanpak Stikstof in Leudal
	:	Betrokkenheid
Enquêteperiode	:	13 september 2019 tot 26 september 2019
Aantal respondenten	:	111
Foutmarge	:	9,3% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	14
Rapportagedatum	:	27 september 2019

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 9,3\%$.

Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

Methodiek

- Op 13 september is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.
- Op 20 september is een herinneringsmail gestuurd.
- Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

3. TipLeudal

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving.

Onderzoeksbureau Toponderzoek wil de betrokkenheid van de inwoners van Leudal vergroten. Via het panel TipLeudal kunnen alle inwoners in de gemeente Leudal hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving. Ze geven raad, tips, om een gemeenschappelijk vraagstuk aan te pakken.

Aan de hand van deze markt informatie (marktonderzoek) kunnen onder andere ondernemers, belangenverenigingen, politici en ambtenaren onderbouwde keuzes maken. [Kijk hier voor de mogelijkheden.](#)

Op www.tipleudal.nl kan iedereen een [aanmeldingsformulier](#) invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

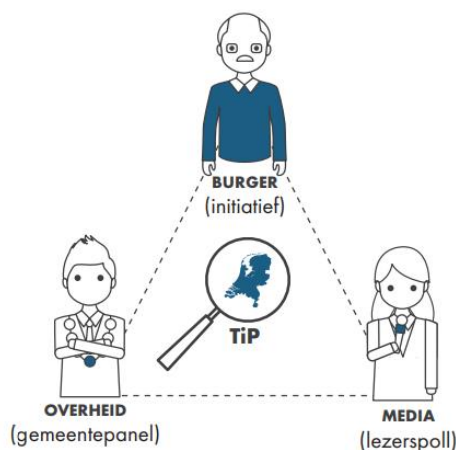
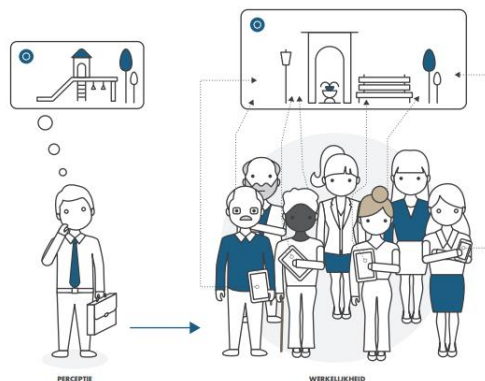
De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

TipLeudal is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgerraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale peilingen.

Lees hier meer over de [TIP-methodiek](#).

TipLeudal maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen! En om snel markt informatie op te halen over Leudal en omgeving.

Zie eerdere [onderzoekresultaten](#), waaronder 'Gasloos Nederland', 'Religie' en 'Gemeenteraadsverkiezingen'.

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de [Topletter](#).

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.